

KANSAINVÄLISTEN JÄTESIIRTOJEN TARKASTUSSUUNNITELMA 2017-2019

29.12.2016

KANSAINVÄLISTEN JÄTESIIRTOJEN TARKASTUSSUUNNITELMA 2017-2019

1 Johdanto	3
1.1 SYKE toimivaltaisena viranomaisena	3
1.2 Säädökset	3
1.3 Kansainvälisten jätesierrojen tunnuslukuja ja tietoja vuodelta 2015	4
1.4 Viranomaisten välinen yhteistyö	4
2 Tarkastussuunnitelmien laadinta	6
2.1 Velvollisuus laatia tarkastussuunnitelmat.....	6
2.2 ELY-keskusten ja kuntien vastuulla olevat tarkastussuunnitelmat.....	7
2.3 SYKEN vastuulla oleva tarkastussuunnitelma	7
3 Riskinarviointi.....	7
3.1 Riskinarvioinnin perusta.....	7
3.2 Laittomat jätesierrot	8
3.3 Siirtomenettelyt.....	8
3.4 Jätelajit ja kohdemaat.....	10
3.5 Riskinarvioinnin tulokset	10
4 Tarkastusten painopisteet	11
5 Suunnitelman kattama maantieteellinen alue	13
6 Tarkastettavat kohteet ja tarkastusten sisältö.....	13
6.1 Laitokset ja yritykset, joissa harjoitetaan jätteen laitos- tai ammattimaista käsittelyä.....	13
6.2 Laitokset ja yritykset, joissa syntyy vaarallista jätettä.....	14
6.3 Laitokset ja yritykset, jotka harjoittavat jätteen ammattimaista kuljettamista.....	15
6.4 Laitokset ja yritykset, jotka harjoittavat jätteen ammattimaista keräystä	15
6.5 Laitokset ja yritykset, jotka toimivat jätteen välittäjänä	16
6.6 Laitokset ja yritykset, jotka toteuttavat jätteen kansainvälisiä siirtoja.....	17
7 Tarkastusten maksullisuus	18
8 Käytössä olevat tarkastusten voimavarat ja keinot	18
8.1 Henkilöstöresurssit	18
8.2 Koulutus ja ohjeet yhteistyöviranomaisille.....	18
9 Tarkastussuunnitelman julkisuus	19
10 Raportointi Euroopan komissiolle	19

1 Johdanto

1.1 SYKE toimivaltaisena viranomaisena

Suomen ympäristökeskus (jäljempänä SYKE) on toimivaltainen viranomaisen kansainvälisten jätesierrojen valvonnassa ja vastaa myös valvonnan edellyttämästä yhteistyöstä muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa. Toimivalta koskee myös Ahvenanmaata.

- Viranomaistehtäviin kuuluvat muun muassa jätesierroilmoitusten käsittely ja päätösten tekeminen, ympäristönsuojelun tietojärjestelmään kuuluvan rekisterin ylläpito ilmoituksista ja päätöksistä, vaarattomien ns. vihreiden jätesierrojen valvonta, jätesierrojen tarkastukset yhteistyössä mm. Tullin, poliisin ja elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskusten (jäljempänä ELY-keskusten) ja kuntien ympäristöviranomaisten kanssa sekä laittomien jätesierrojen pysäytykset ja palautukset, koulutus ja neuvonta kansainvälisiin jätesierroihin liittyvissä asioissa sekä toimiminen jätesierroasioissa EU:n yhteyshenkilönä. Myös tiedotus ja valistus on merkittävä osa valvonnan tehtäväkenttää.
- Yhteistyö kollegojen kanssa ja projekteihin osallistuminen EU:n IMPEL-TFS:ssä (*IMPEL = The European Union Network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law, TFS = Transfrontier shipments of waste*). Yhteistyöverkoston päätavoite on laittomien jätesierrojen estäminen. Pohjoismaisen ministerineuvoston rahoittama vaarattomien, vihreiden jätesierrojen hanke 2015 - 2017 lisää yhteistyötä ja parantaa vihreiden jätesierrojen valvontaa Pohjoismaissa. Eurostatin arvion mukaan noin 90 % jätesierroista Euroopassa koske vihreitä jätteitä.

Yhteystiedot SYKEen ovat:

- Lupien käsittelyä ja jätesierroja koskevat yleiset asiat
ylitarkastajat Hannele Nikander, Marja-Riitta Korhonen, Emma Nurmi ja Kaija Rainio
SYKE:n vaihde p. +358 295 251 000
wasteshipments(at)ymparisto.fi
- Siirtoasiakirjat ja niiden valvonta
assistentti Sinikka Holck
movementdocwasteshipments(at)ymparisto.fi
telefax +358 9 5490 2491
- Verkkosivut suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi <http://www.ymparisto.fi/kvjatesierrot>;
www.miljo.fi/tfs tai www.environment.fi/tfs

1.2 Säädökset

Jätteiden kansainvälisten siirtojen valvonta perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EY) N:o 1013/2006 jätteiden siirrosta (jäljempänä jätteensierroasetus).

Muita säädöksiä ovat:

- Komission asetus (EY) N:o 1418/2007 vihreiden jätteiden viennistä OECD:n ulkopuolisiin maihin
- Jätelaki (646/2011)
- Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)
- Valtioneuvoston asetus sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta (519/2014)

Valvontaan liittyviä muita tärkeitä lakeja ovat muun muassa hallintolaki (434/2003), hallintolainkäyttölaki (586/1996), laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999, julkisuuslaki) sekä rikoslaki (39/1889).

1.3 Kansainvälisten jätesierrojen tunnuslukuja ja tietoja vuodelta 2015

Vienti- ja tuontimäärät alla koskevat jätteensierroasetuksen mukaisella jätesierroluvalla siirrettyjä jätteitä Suomen rajojen yli.

Ilmoitukset vuosittain

- noin 180 kpl jätesierrolupia. Tiedot voimassa olevista jätesierroluvista ylläpidetään verkkosivulla <http://www.ymparisto.fi/kvjatesierrot>
- noin 10 000 sierroerää

Vienti vuonna 2015

- 230 000 tonnia
- Noin 95 % jätteistä vietiin hyödynnettäväksi. Hyödynnettäväksi vietiin mm. rauta- ja terästeollisuuden metallipitoisia jätteitä, käsiteltyä puujätettä, jäteakkuja ja -paristoja sekä rakennus- ja purkujätettä. Tärkeimpiä kohdemaita olivat Ruotsi, Viro ja Saksa. Sekalaisen yhdyskuntajätteen vienti oli noin viidennes vientimäärästä.
- Vaarallista jätettä, muun muassa maalijätettä ja vesi-öljyseoksia, vietiin noin 11 000 tonnia loppukäsiteltäväksi lähinnä Ruotsiin ja Saksaan.

Tuonti vuonna 2015

- 78 000 tonnia
- Tuotavista jätteistä hyödynnettiin noin 84 %. Jätelajeja olivat puujäte Venäjältä ja Iso-Britanniasta sekä metallipitoinen jäte ja jäteöljy mm. Ruotsista.
- Loppukäsiteltävän jätteen osuus tuonnista oli noin 13 000 tonnia, josta suurin osa jätteen polton tuhkia Virossa. Tuhkat sijoitetaan fysikaalis-kemiallisen käsittelyn jälkeen kaatopaikalle.

Jätteiden viennin ja tuonnin tilastoja ylläpidetään verkkosivulla

www.ymparisto.fi -> Kartat ja tilastot -> Jätetilastot -> Jätteen vienti- ja tuontimäärät

Ns. vihreät jätteet

- Vaarattomia vihreitä jätteitä, kuten romumetallia, keräyspaperia, käsittelemätöntä puujätettä ja kumijätettä, voidaan siirtää hyödynnettäväksi siirtoon liitettävien siirtoasiakirjatiedoin.
- Vihreistä jätemääristä ei ole saatavilla tilastotietoa.

1.4 Viranomaisten välinen yhteistyö

Tulliyhteistyö

- SYKE pitää säännöllisiä tapaamisia Tullin valvontaosaston Analyysi ja tiedustelu – ryhmän sekä Tullivalvonnan Tavara- ja liikennevalvontayksikön kanssa. Tapaamisissa suunnitellaan valvonnan kohdentamista, sovitaan toimintamalleista sekä kenttätarkastuksista.
- Sähköinen tullauskeskus (SPAKE) ilmoittaa ja konsultoi säännöllisesti SYKEä jätteiden vienteihin ja tuonteihin liittyvissä kysymyksissä.
- Tullitoimipaikat erityisesti EU:n rajoilla Itä-Suomessa ja Lapissa ovat myös säännöllisessä yhteydessä SYKEen jätteiden tuonteihin ja vienteihin liittyvissä kysymyksissä.
- SYKE järjestää Tullin kanssa kohdennettuja rajatarkastuksia yleensä satamiin, mutta myös Itä- ja Pohjois-Suomen raja-alueelle.
- Pirkanmaan ELY-keskuksen tuottajavastuuvalvonnan ja muutamien kuntien ympäristötarkastajien kanssa on sovittu epäilyttävien vientien tiedottamisesta Tullin riskianalyytikeskukseen ja samalla tiedoksi SYKElle. Vientimenettelyssä Tulli tarkastaa epäillyn viennin asiakirjatiedot, minkä jälkeen tarvittaessa tehdään fyysinen tavarantarkastus.
- esitutkintaviranomainen laittomissa jätesierroissa

ELY-keskusten ja kuntien ympäristövalvonta

- SYKE lähettää päätökset jätesiiroilmoituksista tiedoksi valvojille ilmoittajan tai vastaanottajan laitosten sijaintipaikkakunnan mukaisesti.
- Lupaharkinnassa SYKE konsultoi laitosvalvoja tarpeen mukaan.
- Jätettä keräävien, kuljettavien tai välittävien toiminnan epäselvyyksistä SYKE ottaa myös yhteyttä aluevalvojiin.
- Yhteydenpito PIRELYyn on säännöllistä tuottajavastuun piiriin kuuluvissa jätevirroissa, joissa yhteistyökuviot ja toimijoiden roolit ovat monimutkaisia.
- Laitos- ja keräystoiminnan tarkastukset SYKE pyrkii tekemään yhdessä aluevalvojen kanssa.

Poliisi

- jätteen kuljetusten tarkastukset yhteistyössä ELY-keskusten kanssa
- esitutkintaviranomainen laittomissa jätesiiroissa

Ympäristöministeriön asettamat toimintamalliryhmät

- SYKE on ilmaissut kiinnostuksensa olla mukana Ympäristönsuojelun toimintamallityöryhmän työssä.

Suomen kansallinen ympäristörikosseurantaryhmä

- Tehtävänä on valmistella vuosittainen katsaus ympäristörikosten ja niiden torjunnan tilanteesta Suomessa, tehdä toimenpidesuosituksia ja kehittämissesityksiä eri viranomaisille toiminnan ja yhteistyön parantamiseksi.
- Työryhmään osallistuvat Poliisihallitus, Keskusrikospoliisi, sisäministeriö, ympäristöministeriö, oikeusministeriö, Valtakunnansyyttäjävirosto, Itä-Uudenmaan syyttäjänvirasto, Rajavartiolaitos, Tulli, Suomen ympäristökeskus ja Uudenmaan ELY-keskus.
- Työryhmän tehtävänä on osaltaan myös olla tukemassa ympäristörikostorjunnanstrategian ja toimenpideohjelman jalkauttamista. Strategian ja toimenpideohjelman laati ympäristöministeriön ja sisäministeriön asettama yhteistyöryhmä. Strategian ja toimenpideohjelman tavoitteet pitäisi saavuttaa v. 2020 mennessä.

Ympäristörikostorjunnan strategia ja toimenpideohjelma

- Strateginen linjaus nro 1 vuoteen 2020 on valtakunnalliselle ja alueelliselle tasolle kehitettävä toimialarajat ylittävä ympäristörikostorjunnan viranomaisyhteistyö. Alueetasolla linjausta tavoitellaan verkostomaisten viranomaisyhteistyöryhmien perustamisella ja keskusteluyhteyden luomisella valtion ympäristöhallinnon ja kuntien tai kuntayhtymien ympäristötoimen välille suhteessa poliisiin, esitutkintaviranomaisiin ja syyttäjiin.
- SYKE kokoaa toimenpideohjelmassa 2015-2016 esitetyn alueverkostojen koollekutsujen yhteystiedot alueella mahdollisesti tapahtuvien laittomien jätesiirojen selvittämiseksi tai sinne kohdistettavan kansainvälisiin jätesiiroihin liittyvien tarkastusten suunnittelemiseksi. Vastaavien verkostojen luomiseen pyritään IMPELin kansainvälisten jätesiirojen yhteistyössä, jossa maita kehoitetaan luomaan toimivat NEST-verkostot (national environmental security taskforce). Verkostossa poliisi, tulli, syyttäjät, ympäristöviranomaiset ja kansalaisjärjestöt työskentelevät aktiivisesti tiiviissä yhteistyössä laittomien jätesiirojen hoitamisessa ja estämisessä.

Kansainvälinen yhteistyö, johon SYKE osallistuu

- IMPEL, Jäte ja TFS -verkosto: SYKE seuraa aktiivisesti projekteja basecamp-portaalin avulla ja osallistuu projekteihin resurssien salliessa. EA (enforcement actions)-projektissa järjestetään säännöllisesti kansallisia tai yhdessä eri maiden kesken toteutettuja tarkastusjaksoja, joiden tiedot projekti kokoaa ja julkaisee.

- EU yhteyshenkilöt (correspondents): SYKE on mukana Euroopan komission (jäljempänä komissio) ylläpitämässä jätesiiroja käsittelevässä jäsenmaiden yhteyshenkilöverkostossa. Yhteyshenkilöt laativat ohjeita jätteensiiroasetuksen soveltamisesta.
- Pohjoismaisen ministerineuvoston jäteaiheisen työryhmän (NAG, Nordic Avfall Grupp) alaryhmänä toimii kansainvälisten jätesiirojen ryhmä. SYKE toteutti ryhmän rahoituksella projektin vihreistä jätesiiromenettelyistä vuonna 2016. Projektissa selvitettiin miten vihreiden jätteiden siirrot käytännössä järjestetään ja miten vihreiden siirtojen siirtoasiakirjaa (Liite VII) käytetään. Projektiin osallistuivat Suomi, Ruotsi, Norja ja Tanska. Projektin tulosten perusteella vihreiden siirtojen neuvontaa pitäisi lisätä ja raportointia pitäisi parantaa. Vuonna 2017 käännetään EU yhteyshenkilöiden englanninkielinen ohje n:o 10 vihreistä jätesiiroista pohjoismaisille kielille (suomi, ruotsi, norja ja tanska).

2 Tarkastussuunnitelmien laadinta

2.1 Velvollisuus laatia tarkastussuunnitelmat

EU:ssa on pyritty vahvistamaan valvontakäytäntöjä yleisesti jätehuollossa ja erityisesti jätteiden siirroissa suunnitelmallisesti tehtävin tarkastuksin. Tarkastussuunnitelman tavoitteena on toteuttaa kansainväliset jätesiirot säädösten ja ohjeiden mukaisesti, estää laittomat jätesiirot ja taata jätteiden asianmukainen käsittely.

Jätteensiiroasetukseen lisättiin vuonna 2014 aikaisempaa tarkemmat säännökset jätehuollon tarkastuksista ja muusta valvonnasta. Jäsenvaltioiden on 1.1.2017 mennessä laadittava yksi tai useampi tarkastussuunnitelma. Jätelain 124 §:ään tehtiin vastaava muutos. SYKE laatii kansainvälisten jätesiirojen toteuttamista koskevan tarkastussuunnitelman ja ohjeistaa muita viranomaisia niiden omissa tarkastussuunnitelmissa huomioon otettavista seikoista. Yhteistyössä toimivia viranomaisia ovat Tulli, rajavartiolaitos, poliisi, ELY-keskukset ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset sekä Ahvenanmaan maakuntahallinto.

Tämä suunnitelma on ensimmäinen SYKEN laatima suunnitelma sellaisten laitosten ja yritysten tarkastuksista, joiden toimintaan liittyy tai voidaan perustellusti olettaa liittyvän jätteen kansainvälisiä siirtoja. Tarkastussuunnitelma tulee päivittää kolmen vuoden välein tai tarpeen vaatiessa aikaisemminkin.

Ympäristönsuojelulain valvontasuunnitelmat ja jätelain tarkastussuunnitelmat:

- Lainsäätäjä on tarkastussuunnitelmia koskevan jätelain muutoksen perusteluissa todennut, että ”käytännössä jätelakiin, jätteensiiroasetukseen ja ympäristönsuojelulakiin perustuvat tarkastusvelvollisuudet ja -käytännöt täydentäisivät toisiaan. Näin ollen ympäristönsuojelulain nojalla laadittavat jätteiden tuottajia ja jätteiden käsittelijöitä koskevat valvontasuunnitelmat vastaisivat pitkälti nyt laadittaviksi ehdotettuja tarkastussuunnitelmia ja yleensä kattaisivat ne. Harkintansa mukaan valvontaviranomainen voisi koota ympäristönsuojelulain ja jätelain nojalla tarkastettavakseen kuuluvat laitokset ja yritykset ja niitä koskevat valvontasuunnitelmat yhteen asiakirjaan.”
- Ympäristövalvonnan ohjeen (ympäristöhallinnon ohjeita 2/2016) soveltamisalaan kuuluvat sekä ympäristönsuojelulaki että jätelaki. ELY-keskukset laativat ohjeen mukaan vuosittaiset ympäristölupien valvontasuunnitelmat.
- Ympäristövalvonnan ohjeen liitteessä kuvataan kuntien hyviä valvontakäytäntöjä. Jätteen keräys-, kuljetus- ja välitystoiminnan suunnitelmallisesta tarkastamisesta kuntien on hyvä sopia ELY-keskusten kanssa, koska valvontavastuu on tältä osin jätelaissa jakamaton.
- Yhteistyö Tullin ja poliisin kanssa kirjataan ympäristöviranomaisten suunnitelmiin, Tullin tai poliisin omia, erikseen jätesiiroja koskevia tarkastussuunnitelmia ei laadita. Rajavartiolaitoksen tarkastuksista SYKE on saanut tietoja Tullilta.
- Kansainvälisten jätesiirojen toteuttamista koskevassa tarkastussuunnitelmassa on esitettävä tarkastusten määrälliset tavoitteet.

Harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan hanke

- Harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan toimenpideohjelmaan vuosille 2016-2020 on ennakoivasti puuttuviin ja asenteisiin vaikuttaviin ilmiöihin (kärkihanke 2) kirjattu hanke ”EU:n jätesiiroasetuksen (EY/1013/2006) mukaisten tarkastussuunnitelmien laadinnan edistäminen kansainvälisten jätesiirojen valvomiseksi”
- SYKE on vastuussa ohjeistaa hankkeessa yhteistyöviranomaisia tarkastuksissa huomioon otettavista seikoista
- Vaikutuksia voidaan arvioida laadittujen tarkastussuunnitelmien määrällä ja niiden avulla löydetyillä laittomilla jätesiiroilla sekä näiden siirtojen avulla tavoitellulla taloudellisen hyödyn määrällä.

2.2 ELY-keskusten ja kuntien vastuulla olevat tarkastussuunnitelmat

Ympäristövalvonnan ohjeen (2016) mukaan tarkastussuunnitelmat sellaisista JL 124 §:n 1 momentin 1-4 kohdassa tarkoitetuista toiminnoista (jätteen laitos- ja ammattimainen käsittely, syntyä vaarallista jätettä, harjoitetaan jätteen ammattimaista kuljettamista ja keräämistä, toimitaan jätteen välittäjänä,) laatii ELY-keskus ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, jos toimintoihin voidaan perustellusti olettaa liittyvän jätteen kansainvälisiä jätesiiroja. Valvontaviranomainen voi harkintansa mukaan koota YSL:n ja JL:n nojalla tarkastettavakseen kuuluvat laitokset ja yritykset sekä niitä koskevat valvontasuunnitelmat yhteen asiakirjaan. Käytännössä tämä siis tarkoittaa sitä, että ELY-keskusten ja kuntien viranomaiset sisällyttävät kansainvälisten jätesiiroihin liittyvät tarkastukset valvontasuunnitelmaansa ja valvontakäynneillä tarkastavat tässä tarkastussuunnitelmassa esitetyt jätesiiroihin liittyvät asiat. Kansainvälisten jätesiirojen tarkastussuunnitelman painopisteet esitetään tarkastussuunnitelman luvussa 4. Kansainvälisten jätesiirojen liittymisestä tarkastettavaan kohteeseen sekä näissä tarkastuksissa huomioon otettavat asiat on toiminnoittain koottu tarkastussuunnitelman lukuun 6.

2.3 SYKEN vastuulla oleva tarkastussuunnitelma

SYKEN vastuulla on tarkastaa toimia, joissa toteutetaan jätteen kansainvälisiä siirtoja. Tässä tarkastusvastuu on päällekkäinen edellä mainittujen kuntien ja ELYjen tarkastettavien kohteiden kanssa. Näiden lisäksi on sellaisia kansainvälisiin jätesiiroihin liittyviä toimintoja, jotka eivät sisälly ELYjen ja kuntien valvontaan ja niiden tarkastusvastuu on SYKellä yhdessä Tullin ja poliisin kanssa.

SYKEN vastuulla on luvun 6.6 mukaiset tarkastukset ja tiedonkeruu muista tarkastussuunnitelmista ja tarkastuksista myös raportointia (ks. luku 10) varten.

3 Riskinarviointi

3.1 Riskinarvioinnin perusta

Riskinarvioinnin tavoitteena on tunnistaa tekijöitä, jotka vaikuttavat jätteiden lainsäädännön vastaisten jätesiirojen syntymiseen, eli jätteiksi luokiteltavien materiaalien kuljettamiseen ja käsittelyyn valtioiden välillä puutteellisin asiakirjoin tai kokonaan ilman vaadittavia asiakirjoja. Riskillä tarkoitetaan tässä suunnitelmassa potentiaalista lainvastaista toimintaa, joka voi muodostaa uhkan myös ympäristölle ja/tai terveydelle. Laittomilla jätesiiroilla on yhteyksiä myös talousrikollisuuteen.

Suomessa toteutettavien jätesiirojen riskinarviointi on alla jaettu kahteen osaan: aluksi arvioidaan eri siirtomenettelyiden riskejä ja tämän jälkeen eri jätelajeihin, siirron vaiheisiin sekä kohdemaihin

liittyviä riskejä. Arviointi perustuu sekä yleiseen tutkimustietoon että SYKEN kokemukseräiseen tietoon laittomista jätesierroista.

Jätesierro voidaan jakaa seuraaviin osiin ja toimijoihin:

- jätteen tuottaja / kerääjä
- jätteen välittäjä(t) (vain osassa jätesierroja)
- jätteen kuljetus / kuljetukset (sisältäen laivayhtiöt)
- jätteen käsittely

Jokaisessa yllä mainitussa vaiheessa on riskinsä. Riskiä voidaan yleisesti ottaen pitää sitä suurempana, mitä useampi eri toimija osallistuu siirtoon. Laittomat jätesierrot tulisi voida paljastaa ketjun mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, jolloin riskit voitaisiin minimoida.

3.2 Laittomat jätesierrot

Komission selvitykset osoittavat, että arviolta neljännes kaikista sekä Euroopan unionissa että jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välillä toteutettavista jätesierroista on EU:n lainsäädännön vastaisia. Laittomat jätesierrot ovat myös talousrikollisuutta, joka asettaa toiminnanharjoittajat eriarvoisen asemaan. Selvitykset osoittavat myös, että ennalta tuotantolaitoksissa sekä jätteiden syntypaikoilla, keräyspisteissä ja välivarastoissa tehtävät jätehuollon tarkastukset ehkäisevät tehokkaasti laittomia jätteiden siirtoja ja epäasianmukaista jätteiden käsittelyä. Laittomia jätesierroja pyritään tekemään nimenomaan sellaisten alueiden ja maiden kautta, joissa tehdään vähiten jätehuollon tarkastuksia.

Tulli valvoo tavaroiden vientiä ja tuontia. Tullitoimipaikat Norjan ja Venäjän rajoilla tarkastavat säännöllisesti kansainvälisten jätesierrojen menettelyjen noudattamista ja ovat tarvittaessa yhteydessä SYKEen. Tullin liikkuvat ryhmät tarkastavat rajoilla ja satamissa riskiperusteisesti vientejä ja tuonteja EU-maiden välillä. Tullin on tarvittaessa pysäytettävä laiton jätesierro ja ilmoitettava siitä SYKElle jatkotoimista päättämistä varten.

SYKE saa tietoa muiden EU-maiden viranomaisilta silloin, kun laittomaksi epäilty Suomesta lähtenyt kuorma on pysäytetty esimerkiksi jossakin kauttakulkusatamassa.

SYKEN arvion mukaan lainsäädännön rikkomiseen liittyvät riskit ovat suurempia jätteiden vienneissä Suomesta kuin tuonneissa Suomeen. Viime vuosien laittomista jätesierroista noin viidennes on koskenut tuontia Suomeen tai kauttakulkua Suomen kautta.

Laittoman jätesierroin havaittuaan SYKE tekee asiasta esitutkintapyynnön joko Tullille tai poliisille, riippuen siitä, kumman viranomaisen vastuulle tutkinta kyseisessä tapauksessa kuuluu. SYKEN tekemien esitutkintapyyntöjen määrä vaihtelee vuosittain, karkeasti arvioiden niitä on tehty vuosittain noin viisi. Osa tutkinnoista etenee syyttäjälle ja näistä osa ratkaistaan tuomioistuimissa.

3.3 Siirtomenettelyt

Jätesierrot voidaan jakaa karkeasti eri ryhmiin jätelajin ja siirtomenettelyn perusteella. Alla lainvastaisen toiminnan toteutumisen riskejä on arvioitu em. jaotteluun perustuen. Taulukkoon 1. on merkitty kyseisiin siirtoihin kohdistuva arvioitu riski.

Taulukko 1. Jätesiirtojen toiminta- ja jätelajikohtainen riskiluokittelu (lainsäädännön vastaisen toiminnan riski 1 = vähäinen, 2 = kohtalainen, 3 = merkittävä)

Toiminta	Jätelaji	Riski
1. Lupamenettely	vaarallinen jäte, yhdyskuntajäte	1
2. Vihreän jätteen siirto	vihreä jäte	1
3. Kohdan 1 tai 2 siirrot ilman vaadittavia dokumentteja	vaarallinen / vihreä jäte	2
4. Siirrot lainvastaiseen kohteeseen /maahan	vaarallinen / vihreä jäte	3
5. Siirrot tuotteena, vaikka kyseessä jäte	usein esim. SER, romuautot, auton varaosat	3
6. Varastaminen	esimerkiksi metallipitoiset jätteet	3

Vaarallisten ja luokittelemattomien jätteiden siirrot edellyttävät jätesiirtolupaa kaikilta asianomaisten maiden jätesiirtoviranomaisilta. Tällaisia jätesiirtoja valvotaan eräkohtaisesti ja yleisesti ottaen lupaa hakeneet yritykset tuntevat velvoitteensa. Mikäli siirtoja ei voida toteuttaa aiotulla tavalla, yritysten on viipymättä oltava yhteydessä viranomaisiin. On mahdollista, että jätesiirto kuitenkin toteutetaan tavalla, jota ei ole kuvattu luvassa, mutta tällöinkin on oletettavaa, että ympäristölle ei aiheudu haittaa luvanvastaisesta toiminnasta. Kyseessä saattaa olla yrityksen sisäinen informaatiokatkos ja koulutuksen puutteellisuus. Täten sellaisten jätesiirtojen, joihin on haettu ja saatu jätesiirtolupa, ympäristölle aiheuttamaa riskiä voidaan pitää vähäisenä (Taulukko 1: 1. Lupamenettely).

Vihreän jätteen eli vaarattomien jätteiden siirrot eivät edellytä jätesiirtolupaa, mutta niiden siirroissa on käytettävä siirtoasiakirjaa ja viejällä ja vastaanottavalla laitoksella on oltava sopimus, joka kattaa kyseiset siirrot. Kyseiset dokumentit on esitettävä valvovalle viranomaiselle pyynnöstä. On havaittu, että dokumenteissa on paljon puutteita ja koska näissä siirroissa useidenkin välittäjien käyttö on yleistä, viejäyritys ei ole välttämättä selvillä jätteen lopullisesta käsittelylaitoksesta, jolloin jätelaissa säädetty jätteen tuottajan selvilläölovelvollisuus jätehuollosta ei toteudu. Vihreitä jätteitä viedään paljon OECD:n ulkopuolelle eikä valvonta vastaanottomaissa ole useinkaan samaa tasoa kuin EU:ssa. Kuitenkin, koska kyse on vaarattomasta jätteestä, riskin arvioidaan olevan vähäinen. Se, että siirroissa käytetään siirtoasiakirjaa ja yritysten välinen sopimus on tehty, viittaa siihen, että yritykset tuntevat jätteesiirtoasetuksen vaatimukset (Taulukko 1: 2. Vihreän jätteen siirto).

Mikäli edellä mainittuja jätesiirtoja toteutetaan ilman vaadittavia dokumentteja (esim. siirtoasiakirjaa), riski nousee. Tällöin jätesiirron jäljitettävyyden heikkenee ja kyseessä on laitton jätesiirto. Jätteet voivat päätyä laitoksiin, joilla ei ole asianmukaisia jätteenkäsittely- / ympäristölupia (Taulukko 1: 3. Kohdan 1 tai 2 siirrot ilman vaadittavia dokumentteja).

Merkittävin riski arvioidaan olevan Taulukon 1 kohtien 4 – 6 tapauksissa. Näistä jätesiirroista viranomaisilla ei välttämättä ole tietoa. Siirto lainvastaiseen kohteeseen voi tarkoittaa esimerkiksi vaarallisen jätteen vientiä OECD-maiden ulkopuolelle (vientikielto), vihreän jätteen vientiä maahan, joka on kieltänyt kyseisen jätteen tuonnin tai siirtoa laittomaan käsittelyyn EU:ssa tai sen ulkopuolella. Myös jätteen dumpkaus on mahdollista. Jätesiirtojen valvonta ei koske tuotteina vietäviä esineitä tai materiaaleja. Jätteesiirtoasetuksen muutos selkeytti viejän osoitusvelvollisuutta jäte- tuoterajauksessa. Tuottajavastuun toimijat sekä romun kerääjät ja käsittelijät pyrkivät paljastamaan ja vähentämään ammattimaista varastamista yhdessä poliisin kanssa. Varastettu tavara viedään maasta usein laittomasti.

3.4 Jätelajit ja kohdemaat

Alla tarkastellaan SYKEN tietoon tulleita laittomia jätesiiroja jätelajeittain.

Lyijyakkujen laittomat viennit Baltian maihin toistuvat vuosittain. Yleisin reitti on ollut Helsingin Länsisatamasta Viroon, tällöin kyse on ollut useimmiten pakettiautoon lastatuista akuista, joiden viejänä on yksityishenkilö. Muutamia laittomia lyijyakkukuormia matkalla Baltiaan on pysäytetty myös Lapin raja-asemilla. Epäilynä on, että akkuja vietäisiin laittomasti myös rekoissa, josta osoituksena on yksi rajavartiolaitoksen pysäyttämä laitton rekkakuljetus Länsisatamassa.

Sähkö- ja elektroniikkalaiteromia (SER) sekä romuautoja ja niiden varaosia viedään yleisesti Suomesta EU:n ulkopuolelle käytettynä tavarana. Tällaisia laittomia vientiyrityksiä havaitaan joko jo lastauspaikalla tai Tullin toimesta vientivaiheessa.

Sähkö- ja elektroniikkalaiteromia sekä romuautoja ja niiden varaosia viedään laittomasti mm. Afrikkaan. Tullin ja SYKEN riskiarvioinnin perusteella kohdemaita ovat mm. Nigeria, Gambia, Kamerun, Ghana, Kongon demokraattinen tasavalta, Etiopia, Somalia ja Norsunluurannikko. Epäillyt viennit pysäytetään ja tarkastetaan Tullin toimesta. SYKE osallistuu tarkastuksiin tarpeen mukaan. Tietoa lastattavista konteista saadaan alueellisilta ympäristöviranomaisilta.

Lapissa laittomia jätekuljetuksia on ollut paljon. Nämä koskevat esimerkiksi sitä, että ei noudateta jätesiirotuluvassa kuvattua reittiä tai että jätesiirotulupaa kauttakulkuun Suomen läpi ei ole ollenkaan. Tulli on puuttunut näihin kuljetuksiin aktiivisesti ja niiden määrä on viime vuosina vähentynyt.

Muita suomalaisten yritysten tekemiä vaarallisten jätteiden laittomia vientejä ja tuonteja on tullut tietoon yksittäistapauksina.

Pääkaupunkiseudulta rakennusjätettä keräävät ja käsittelevät yritykset ovat huomattavassa määrin ulkoistaneet sekalaisen rakennusjätteen esikäsitteilyn Tallinnan kahteen laitokseen ja edelleen pääosin poltettavaksi Virossa. Yksi tapaus rakennusjätteen dumpaamisesta Viroon tuli tietoon loppuvuodesta 2015, tutkinta on parhaillaan käynnissä. Jätekuljettajina vienneissä toimivat pääosin ulkomaalaiset yritykset. Kasvavat jätesiirot määrät saattavat lisätä laittoman toiminnan määrää.

Vihreiden jätteiden laittomat siirrot liittyvät usein siihen, että ei käytetä vaadittavaa siirtoasiakirjaa tai vastaanottava maa on kieltänyt kyseisen jätteen tuonnin. Toisaalta esimerkiksi metallijätettä saatetaan varastaa Suomessa ja viedä jäte myyntiin johonkin toiseen maahan. Joissain tapauksissa jätesiirotuluvan vaatimaa jätettä viedään vihreänä jätteenä, joko tietoisesti tai tiedostamatta. Lisäksi jätteentuottajat ja -kerääjät myyvät vihreää jätettä ulkomaalaisille ostajille Kansainvälisen kauppakamarin toimitusehtojen (Incoterms) nojalla ajattelematta jätteen luovuttamisen ehtojen sitovan myyntiä. Myynnissä on noudatettava myös vihreän jätesiirotin menettelyä.

EU:n sisäisissä siirroissa Suomesta lähtevät laittomat jätesiirot päätyvät usein Viroon tai Ruotsiin. EU:n ulkopuolella kohdemaat sijaitsevat Afrikassa ja Aasiassa.

3.5 Riskinarvioinnin tulokset

Taulukossa 2 on esitetty riskinarvioinnin tulokset, jotka perustuvat edellisissä kappaleissa esitettyihin arvioihin. Taulukkoon on listattu jätteet, joiden siirtoihin voidaan olettaa liittyvän joko merkittävä tai kohtalainen riski toteutua lainsäädännön vastaisesti. Lisäksi taulukkoon on merkitty ne siirron vaiheet, joissa riskien katsotaan olevan suurimpia.

Taulukko 2. Jätesiirtojen riskiluokittelu (lainsäädännön vastaisen toiminnan riski 1 = vähäinen, 2 = kohtalainen, 3 = merkittävä)

Jäte	Kohdema	Siirron vaihe	Riski
Lyijyakut	Baltia	keräys, kuljetus	3
SER	Afrikka, Venäjä	keräys, kuljetus, käsittely	3
Romuautot ja niiden varaosat	Afrikka, Baltia	keräys, kuljetus, käsittely	3
Varastetut jätteet	EU-maat	syntypaikka, kuljetus	3
Rakennusjäte	Viro	syntypaikka, kuljetus, käsittely	2
Vaarallinen jäte	kaikki	syntypaikka, kuljetus, käsittely	2
Vihreä jäte	kaikki	syntypaikka, välittäjä, kuljetus, käsittely	2

Varastetut jätteet riskiluokassa 3 ovat pääosin muita samassa riskiluokassa olevia jätelajeja (lyijyakkuja, sähkö- ja elektroniikkalaiteromua, myös muuta metallia). 3-riskiluokan jätelajeja pysäytetään toistuvasti Tullin tarkastuksissa ilman jätesiirtolupia maasta vietävinä jätteinä. Kyseessä on sekä säädösten noudattamatta jättäminen että talousrikollisuus, lisäksi jätteet eivät EU:n ulkopuolella yleensä ohjaudu ympäristön kannalta hyväksyttävään käsittelyyn. Suuret sekalaisen rakennusjätteen vientimäärät Viron käsittelykapasiteettiin nähden ovat riski houkutellessaan laittomia toimijoita. Vihreät jätteet ovat vaarattomia jätteitä, ja niiden käsittelyyn ei välttämättä liity suurempaa vaaraa ympäristölle.

4 Tarkastusten painopisteet

Taulukossa 3 on esitetty jätteiden keräykseen ja kuljetuksiin liittyvien tarkastusten painopisteet. Ne on valittu perustuen edellä esitettyyn riskinarviointiin. ELY-keskusten ja kuntien toivotaan huomioivan painopisteet omassa ympäristönsuojelulain mukaisessa valvonnassaan.

Taulukko 3. Tarkastusten painopisteet vuosina 2017 - 2019

Jäte	Kohdema	Tarkastus	Viranomainen
Lyijyakut	Baltia, Afrikka	keräys, kuljetus	ELYt, kunta, Tulli, poliisi, SYKE
SER	Afrikka, Venäjä	keräys, käsittely, kuljetus	ELYt, kunta, Tulli, poliisi, SYKE
Romuautot ja niiden varaosat	Baltia, Afrikka	keräys, käsittely, kuljetus	ELYt, kunta, Tulli, poliisi, SYKE
Rakennusjäte	Viro	käsittely, kuljetus, syntypaikka	ELYt, kunta, Tulli, poliisi, SYKE
Varastetut jätteet	EU-maat	kuljetus, rajat	ELYt, kunta, Tulli, poliisi, SYKE
Menettelyt			
Vihreä jäte	kaikki	syntypaikka, keräys, välittäjä, kuljetus	ELYt, kunta, Tulli, poliisi, SYKE

Käytöstä poistetut lyijyakut

- Suomessa ei ole lyijyakkujen hyödyntämislaitosta, vaan kaikki akut viedään Ruotsiin ja Baltian maihin hyödynnettäviksi. Lyijyakkujen keräys edellyttää joko jätelain mukaista toiminnan rekisteröimistä tai ympäristölupaa, jos kerättävää jätettä varastoidaan yli 50 t. Käytöstä poistetuista lyijyakuista maksetaan noin 400 - 450 e/t, niitä varastetaan paljon ja keinoja kaihtamatta. Tarkastus suunnitelman luvun 6 kaikkien alakohtien mukaan.

- Kunnat tarkastavat rekisteröidyn keräystoiminnan tarkastussuunnitelman aikana YSL-valvonnan säännöllisyyden mukaan
- ELY-keskusten ja kuntien laitostarkastukset valvontasuunnitelman mukaan
- ELY-keskusten kuljetustarkastukset poliisin kanssa
- Poliisin raskaan liikenteen kuljetusvalvonta
- Tulli tarkastaa rajoilla säännöllisesti ja riskiperusteisesti jätevientien asiakirjatodisteet ja pakkaamisen sen varmistamiseksi, ettei kyseessä ole laitton jätevänti.

Sähkö- ja elektroniikkalaiteromu (SER) sekä romuajoneuvot (ELV) ja niiden varaosat

- SYKE on laatinut ohjeet käytettyjen laitteiden sekä käytettyjen autojen ja varaosien toimintakunnon todistamiseksi laittomien SER ja ELV vientien estämiseksi. Ohjeiden toivotaan helpottavan käytettyjen elektroniikkalaitteiden erottamista sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta (SER) sekä käytettyjen ajoneuvojen erottamista romuksi luokiteltavista ajoneuvoista (ELV). Viejän velvollisuus on osoittaa, että siirrettävä aine tai esine ei ole jätettä. Tarkastus suunnitelman luvun 6 kaikkien alakohtien mukaan.
 - Tulli tarkastaa rajoilla säännöllisesti ja riskiperusteisesti käytettyjen laitteiden ja ajoneuvojen asiakirjatodisteet ja pakkaamisen sen varmistamiseksi, ettei kyseessä ole laitton jätevänti.
 - Autopurkamojen osalta kuntien laitostarkastukset valvontasuunnitelman mukaan
 - Kunnat kokoavat tiedot keräyspaikoista, joista jätettä viedään ulkomaille ja tarkastavat rekisteröidyn keräystoiminnan tarkastussuunnitelman aikana YSL-valvonnan säännöllisyyden mukaan
 - Pirkanmaan ELY-keskuksen tuottajavastuuvalvonta, jota muut ELY-keskukset tukevat
 - Poliisin työ varkauksien ehkäisyssä ja selvittämisessä

Rakennusjäte

- Yhdeksän rakennusjätettä vastaanottavaa ja käsittelevää yritystä vie sekalaista rakennusjätettä Viroon lajiteltavaksi ja käsiteltäväksi. Viety jätemäärä on kaksinkertaistunut vuodessa 35 000 tonnista 67 000 tonniin vuonna 2016. Jätekuljettajina vienneissä toimivat pääosin ulkomaalaiset yritykset. Tarkastus suunnitelman lukujen 6.1, 6.4 ja 6.6 mukaan.
 - ELY-keskusten ja kuntien laitostarkastukset YSL-valvontasuunnitelman mukaan
 - ELY-keskusten kuljetustarkastukset poliisin kanssa
 - Tulli tarkastaa rajoilla säännöllisesti ja riskiperusteisesti jätevientien asiakirjatodisteet sen varmistamiseksi, ettei kyseessä ole laitton jätevänti

Varastetut jätteet

- Kentällä tuottajavastuun toimijat sekä romun kerääjät ja käsittelijät kamppailevat ammattimaista varastamista vastaan yhdessä poliisin kanssa. Valvojat kokoavat toiminnanharjoittajilta suunnitelman lukujen 6.3, 6.4, 6.5 ja 6.6 tarkastuksissa saamansa tiedot varkauksista ja raportoivat ne SYKElle.
 - ELY-keskusten kuljetustarkastukset poliisin kanssa
 - Kunnat kokoavat tiedot keräyspaikoista, joista jätettä viedään ulkomaille ja tarkastavat rekisteröidyn keräystoiminnan tarkastussuunnitelman aikana YSL-valvonnan säännöllisyyden mukaan
 - Tulli (myös Rajavartiolaitoksen tiedot) ilmoittaa SYKElle laittomat / varkauksista kiinni jääneet toimijat

Vaaraton vihreä jäte

- Vihreitä jätteitä syntyy myös sellaisissa yrityksissä, jotka eivät välttämättä ole tietoisia kansainvälisiä jätesiiroja koskevista velvoitteista. Tuottajat ja kerääjät myyvät usein vihreää jätettä ulkomaalaisille ostajille Kansainvälisen kauppakamarin toimitusehtojen (Incoterms) nojalla ajattelematta jätteen luovuttamisen ehtojen sitovan myyntiä. Ulkomainen välitystoiminta on vilkasta. Myynnissä on noudatettava myös vihreän jätesiiiron menettelyä. Tarkastus suunnitelman lukujen 6.1, 6.3, 6.5 ja 6.6 mukaan

- Kunnat kokoavat tiedot keräyspaikoista, joista jätettä viedään ulkomaille ja tarkastavat rekisteröidyn keräystoiminnan tarkastussuunnitelman aikana YSL-valvonnan säännöllisyyden mukaan
- ELY-keskusten ja kuntien laitostarkastukset valvontasuunnitelman mukaan
- Tulli tarkastaa rajoilla säännöllisesti ja riskiperusteisesti jätevientien asiakirjatodisteet ja sen varmistamiseksi, ettei kyseessä ole laitton jätevienti
- Poliisin työ romuvarkauksien ehkäisyssä ja selvittämisessä

5 Suunnitelman kattama maantieteellinen alue

SYKE on toimivaltainen viranomainen kansainvälisissä jätesiiroissa koko Suomen alueella. Näin ollen sen vastuulla oleva tämä kansainvälisiä jätesiiroja koskeva tarkastussuunnitelma kattaa koko Suomen. YSL-valvonnan yhteydessä toteutettavat suunnitelmat keräys- kuljetus- ja laitostarkastuksista kattavat manner-Suomen alueen.

Tämä SYKEN tarkastussuunnitelma, jonka luvussa 6 ohjeistetaan keräys- kuljetus- ja laitostarkastuksissa huomioon otettavia kansainvälisiin jätesiiroihin liittyviä seikkoja, lähetetään tiedoksi Ahvenanmaan maakuntahallituksen ympäristötoimistoon. Vastaavat asiat pyydetään ottamaan huomioon Ahvenanmaan maakuntalain (2008/124) ympäristönsuojelusta 28b §:n mukaisissa tarkastuksissa.

6 Tarkastettavat kohteet ja tarkastusten sisältö

6.1 Laitokset ja yritykset, joissa harjoitetaan jätteen laitos- tai ammattimaista käsittelyä

Ympäristönsuojelun tietojärjestelmään (nykyisin VAHTI, jatkossa YLVA) on merkitty 152 kpl ELY-keskusten valvottavia ympäristölupavelvollisia jätteenkäsittelylaitoksia. Lisäksi kuntien valvottavia jätteenkäsittelylaitoksia on lukuisia. Suomen ulkopuolelle jätesiirotulvalla jätteitä vieviä jätteenkäsittely-yrityksiä on SYKEN tietojärjestelmässä noin 85 ja Suomeen jätteitä tuovia yrityksiä noin 30 (jätesiirotulvat myönnetään tavallisimmin vuoden määräajaksi, lukumäärässä on siksi ajallista vaihtelua). Vihreitä jätteitä vievistä tai vastaanottavista jätteenkäsittely-yrityksistä ei ole koottu tietoa VAHTIsta. **Jos yritys raportoi vievänsä jätteitä ulkomaille, on syytä tarkastaa että yrityksessä osataan vihreiden siirtojen menettely. Myös joistakin vastaanotettavista materiaaleista on syytä tarkastaa niiden mahdollinen jätteeksi määräytyminen ja selvittää menettelyn oikeellisuus.**

Jätteenkäsittelylaitoksilla tulee olla ympäristölupa YSL 27§ mukaisesti. JL:n 124 §:n mukaan toimivaltaisen valvontaviranomaisen on määräajoin asianmukaisesti tarkastettava sellaiset laitokset ja yritykset, joiden toiminnassa harjoitetaan jätteen laitos- tai ammattimaista käsittelyä. Ympäristöluvanvaraisia jätteiden käsittelijöitä valvotaan YSL:n nojalla riskiperusteisesti ja suunnitelmallisesti valvontaviranomaisen laatimien valvontaohjelmien mukaisesti. **Jätteiden kansainvälisten siirtojen vaatima valvonta on järkevää sisällyttää YSL:n mukaiseen valvontaan**, eikä erillistä jätesiiroihin liittyviä tarkastuksia jätteenkäsittelylaitoksiin näin ollen tarvita.

Riskinarvioinnin (luku 3) nojalla kansainvälisiä jätesiiroja harjoittavan jätteenkäsittelylaitoksen riski voi olla luokissa 1 - 3. Tarkastusväli näille yrityksille määritetään YSL:n valvonnan mukaisesti. Jos viranomainen saa muuta kautta selville, että yrityksessä on ongelmia tai väärinkäytöksiä jätesiirotmenettelyissä, niin tarkastus voidaan suorittaa SYKEN toimesta. Tarkastus tehdään siitäkin huolimatta, että sitä ei ole erikseen tarkastussuunnitelmassa määritelty.

Jätettä käsitteleviin laitoksiin tehtävissä tarkastuksissa pääpaino jätesiirottojen osalta tulee keskittää käsiteltäviin jätejakeisiin. Jos tarkastettavalla kohteella on lupa kansainväliseen jätesiirottoon, voi sen seurantatiedot pyytää tiedoksi SYKEltä. Tärkeimpiä tarkastettavia asioita ovat:

- jätelaji
 - edellyttääkö vienti tai tuonti jätesiirottolupaa? Onko luvat haettu? Vastaavatko toiminta ja lupa toisiaan? SYKE lähettää päätökset jätesiirottoluvista tiedoksi ELY-keskuksiin sekä kuntien ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tarkastuksessa voidaan tarkistaa jätesiirottoihin liittyvien asiakirjojen arkistointi kolmeksi vuodeksi.
 - jätesiirottolupa tulee kyseeseen, jos jätettä ei luokitella jätteensiirottoasetuksen liitteiden III, IIIA tai IIIB vihreän listan nimikkeisiin. Tyypillisiä vihreitä jätteitä ovat metalliromu, keräyspaperi- ja pahvi, pakkausmuovit, vanteettomat renkaat, lasi ja käsittelemätön puujäte.
 - vihreiden jätteiden siirtoja ei tarvitse ilmoittaa viranomaisille, mutta tarkastuksissa tarkastetaan noudattaako yritys vihreiden siirtojen menettelyä, jolloin siirtoon liitetyt siirtoasiakirjat (jätteensiirottoasetuksen liite VII) on asianmukaisesti täytetty ja arkistoitu kolmeksi vuodeksi yrityksessä samoin kuin jätteen vaihtoehtoisesta käsittelystä laadittu sopimus. Kaikissa tapauksissa jätteenkäsittelijäyritys ei itse toimi vihreän siirron järjestäjänä. Tällöin tulee tarkastaa, että siirron järjestäjä on joko suomalainen henkilö tai Suomen yritysrekisterissä oleva yritys. Lisäksi vihreiden siirtojen lomakkeesta tulee tarkastaa, että jätteen vastaanottaja sekä jätteen hyödyntäjä ovat samassa maassa. Tuottajat ja kerääjät myyvät usein vihreää jätettä ulkomaalaisille ostajille Kansainvälisen kauppakamarin toimitusehtojen (Incoterms) nojalla ajattelematta jätteen luovuttamisen ehtojen sitovan myyntiä. Myynnissä on noudatettava myös vihreän jätesiirotton menettelyä.
 - on tärkeää myös fyysisesti katsoa, vastaako laitokselta lähtevä tai sinne saapuva jäte jätesiirottoluvassa tai vihreiden siirtojen lomakkeessa ilmoitettua jätettä.
 - on myös huomioitava, että vihreän jätteen vienti EU:n tai OECD:n ulkopuolisiin maihin voi olla kiellettyä tai edellyttää jätesiirottolupaa
- jätteen kuljetuksissa käytetään jätehuoltorekisteriin ilmoittautuneita kuljettajia
- vietyjen / tuotujen jätteiden Vahti-kirjaukset.

6.2 Laitokset ja yritykset, joissa syntyy vaarallista jätettä

JL:n 124§:n mukaan valvontaviranomaisen on määräajoin tarkastettava laitokset ja toiminnot, joissa syntyy vaarallista jätettä. **Ympäristöluvanvaraisissa toiminnoissa valvonta- ja tarkastusvastuu määritellään YSL mukaisesti. Ei-luvanvaraisten toimintojen osalta valvontavastuu on jakamaton ja niissä vastuu sovitaan ELY-keskuksen ja kunnan välillä. Vaarallista jätettä tuottavia toimintoja ja laitoksia on paljon esim. autopurkamot, joten niiden tarkastukset priorisoidaan riskiperusteisesti.** Ympäristövalvonnan ohjeen (2016) mukaan tarkastusvelvollisuuden ei ensisijaisesti ajatella koskevan toimintoja, joissa vaarallista jätettä syntyy vähäisiä määriä ainoastaan sen tavanomaisessa kiinteistönhoidossa ja -huollossa. Tällaiset pieniä määriä vaarallista jätettä tuottavat laitokset ja toiminnot vievät harvoin itse vaarallista jätettä ulkomaille. Vaarallisen jätteen vienti ulkomaille vaatii aina jätesiirottoluvan.

Suurin osa SYKEN myöntämistä jätesiirottoluvista (ks. voimassa olevat ilmoitukset www.ymparisto.fi/kvjatesiirotot) koskee vaarallisia jätteitä. Jos tarkastettavalla kohteella on lupa kansainväliseen jätesiirottoon, voi sen seurantatiedot pyytää tiedoksi SYKEltä. Tarkastuksissa huomio tulee kiinnittää erityisesti

- Jätesiirottoluvan ja siirrettävän jätteen vastaavuuteen sekä jätteiden oikeanlaiseen pakkaamiseen ja merkitsemiseen.
- Jätteen kuljetuksissa käytetään jätesiirottoluvassa hyväksytyjä kuljettajia ml. ulkomaiset kuljettajat. Ilmoitusmenettelyssä SYKE tarkastaa, että kuljettajat ovat rekisteröityneet jätekuljettajaksi. EU-kotimaissaan rekisteröityneet jätekuljettajat saavat kuljettaa jätettä Suomen alueella. EU:n ulkopuoliset kuljettajat eivät voi toimia Suomessa jätekuljettajina.
- Vietyjen jätteiden Vahti-kirjaukset.

6.3 Laitokset ja yritykset, jotka harjoittavat jätteen ammattimaista kuljettamista

Jätteitä kerätään niiden tuottajilta ja syntypaikoilta ja kuljetetaan sellaisiin laitoksiin, joissa ne voidaan hyödyntää tai loppukäsitellä. **Jätteiden kuljettajalla pitää olla tarvittavat luvat ja toiminnanharjoittajan on tehtävä hakemus toiminnan hyväksymisestä jätehuoltorekisteriin.** Hakemus tehdään sille ELY-keskukselle, jonka toimialueella suurinta osaa toiminnasta harjoitetaan. Ilmoitus tehdään yrityssuomi.fi lomakepalvelussa olevilla määrämuotoisilla lomakkeilla

Jätteen haltijan pitää tarkistaa, että jätteiden kuljettaja on hyväksytty ja merkitty jätehuoltorekisteriin ja että hyväksyntä kattaa myös kyseisen jätteen kuljetuksen. Jätteen kuljettajan on pidettävä jätehuoltorekisteriote aina mukana. Jos yritys jätehuoltorekisteriin rekisteröityessään ilmoittaa kuljettavansa jätteitä ulkomaille, on tieto siitä hyvä merkitä otteeseen tiedoksi tarkastuksiin.

EU-kotimaissaan rekisteröityneet jätekuljettajat saavat kuljettaa jätettä Suomen alueella. Tarkastus kohdistuu myös näihin kuljettajiin. Esim. pääkaupunkiseudun rakennusjäteviennissä jätekuljettajina toimivat pääosin ulkomaalaiset yritykset. Jos tarkastettavalla kohteella on lupa kansainväliseen jätesiiirtoon, voi jätettä kuljettavat yritykset tarkastaa luvan liitteestä. Jätelain (646/2011) 95 § 1 momentin 1-3 kohtien vaatimukset koskevat myös ulkomaalaiskuljettajia samoin 118 § mukainen kirjanpitovelvollisuus. Kirjanpitovelvollisuus toteutuu kansainvälisten jätesiiirtojen siirtoasiakirjan tiedoin ja kolmen vuoden arkistointivaatimuksin. SYKEen voi olla yhteydessä ulkomaalaisten jätekuljetusyritysten rekisteröintitodistusten tulkinnassa. Todistukset ovat kansallisilla kielillä ja hyvin erilaisia.

ELY-keskuksen on tarkastettava määräajoin asianmukaisesti jätteen kuljettajan toiminta. Kuljetustarkastuksiin on ryhdytty yhteistyössä poliisin kanssa. Tarkastukseen voidaan sisällyttää seuraavat toimenpiteet:

- kaluston asianmukaisuuden tarkastus (kaluston laatu, tekninen kunto);
- varmistetaan, että ote jätehuoltorekisteristä pidetään aina kuljetuksen mukana;
- jätekirjanpidon (kuljetetun tai välitetyn jätteen laji, laatu, määrä, alkuperä ja toimituspaikka päivämäärineen) tarkastaminen;
- siirtoasiakirjojen tarkastaminen sekä
- jätehuoltorekisterin hyväksymispäätöksen mukaisen mahdollisen vuosiraportin tarkastaminen.

Kansainvälisiin jätesiiirtoihin liittyen varmistetaan, että

- luvanvaraisissa kuljetuksissa on mukana jätteensiiirtoasetuksen Liite IB (siirtoasiakirja) sekä asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten lupapäätökset.
- vihreiden jätteiden siirroissa on mukana jätteensiiirtoasetuksen Liite VII (siirtoasiakirja)

Poliisi valvoo raskasta liikennettä ja tähän valvontaan voidaan sisällyttää myös jätekuljetusten valvonta. **Jätekuljetusta tarkastaessaan poliisi voi varmistaa, että yllä mainitut dokumentit ovat kuljetuksen mukana, mikäli kyseessä on kansainvälinen jätesiiirto.** Tämän lisäksi poliisi voi yhteistyössä ympäristöviranomaisiin varmistaa, että kuljetettu jäte vastaa dokumenteissa kuvattua.

6.4 Laitokset ja yritykset, jotka harjoittavat jätteen ammattimaista keräystä

Jätelaitosyhdistys ry (JLY) ylläpitää verkkopalvelua jätteen keräyspaikoista osoitteessa www.kierratys.info. Kuntien jätelaitokset, tuottajayhteisöt ja yksityiset jätehuoltoyritykset päivittävät palvelun kierrätyspistetietoja.

Jätteen ammattimaisesta keräystoiminnasta tehdään ilmoitus jätehuoltorekisteriin sen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, jonka alueella keräystä harjoitetaan. Ilmoitus tehdään yrityssuomi.fi lomakepalvelussa olevilla määrämuotoisilla pää- ja liitelomakkeilla:

- päälomake: *Ilmoitus jätteen ammattimaisesta keräystoiminnasta jätehuoltorekisteriin ja*
- liitelomake: *Tiedot vastaanottoaikoista: liittyy jätteen ammattimaisesta keräystoiminnasta tehtyyn ilmoitukseen*

Kuntaliiton laatimassa ohjeessa kunnan ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman ja valvontaohjelman laatimiseen todetaan, **että ilmoitus jätteen keräystoiminnasta jätehuoltorekisteriin on valvonnan väline** (Helsinki 2016 / Kuntaliitto). Kansainvälisiä jätesiirtoja koskevaan tarkastussuunnitelmaan kuuluvat keräyspisteet voidaan poimia liitelomakkeella annetun selvityksen ”jätteen kuljettamisesta käsiteltäväksi sekä suunnitellusta jätteiden käsittelytavasta ja – paikasta” perusteella. Jos tähän kohtaan on annettu tiedot ulkomailla tapahtuvasta toiminnasta, on tarkastuksessa otettava huomioon, että:

- ilmoitus ja toiminta eivät ole ristiriidassa
- toimija on ilmoittautunut ELY-keskuksen ylläpitämään jätehuoltorekisteriin jätteen välittäjänä ellei se toimi esim. keräysverkon ylläpitäjänä tuottajavastuulla (huom! ulkomaiset välittäjät eivät voi toimia ilmoittajina Suomen jätesiirtoilmoituksissa tai Suomesta lähtevien vihreiden siirtojen järjestäjinä)
- jätteen kuljetuksissa käytetään jätehuoltorekisteriin ilmoittautuneita kuljettajia
- jätelaji
 - edellyttääkö vienti jätteesiirtolupaa? Onko luvat haettu? SYKE lähettää päätökset tiedoksi kuntien ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tarkastuksessa voidaan tarkistaa jätesiirtoihin liittyvien asiakirjojen arkistointi kolmeksi vuodeksi
 - jätteesiirtolupa tulee kyseeseen, jos jätettä ei luokitella jätteesiirtoasetuksen liitteiden III, IIIA tai IIIB vihreän listan nimikkeisiin. Tyypillisiä vihreitä jätteitä ovat metalliromu, keräyspaperi- ja pahvi, pakkausmuovit, vanteettomat renkaat, lasi, käsittelemätön puujäte
 - vihreiden jätteiden siirtoja ei tarvitse ilmoittaa viranomaisille, mutta tarkastuksissa huomioidaan noudattaako yritys vihreiden siirtojen menettelyä, jolloin siirtoon liitetyt siirtoasiakirjat, jätteesiirtoasetuksen liite VII on asianmukaisesti täytetty ja arkistoitu kolmeksi vuodeksi yrityksessä samoin kuin jätteen vaihtoehtoisesta käsittelystä laadittu sopimus
 - on myös huomioitava, että vihreän jätteen vienti EU:n tai OECD:n ulkopuolisiin maihin voi olla kiellettyä tai edellyttää jätteesiirtolupaa
 - jos kyseessä on tuottajan vastuulla oleva jätelaji ja ilmoituksen päälomakkeella ilmoitetaan kerääjäksi muu kuin tuottaja tai tuottajayhteisö on tarkistettava onko kerääjä sopinut yhteistoiminnasta keräyksen järjestämisessä tuottajan tai tuottajayhteisön kanssa

Ympäristövalvonnan ohjeessa ja jätelain tarkastussuunnitelmien laadintaa koskevissa perusteluissa katsotaan valvontaviranomaisen määrittelevän jätteen keräystoiminnan tarkastusvälit valvontaohjelmassaan riskiperusteisesti. Luvussa 3 esitetyn riskinarvioinnin menettelyt 3 ja 4, (riskiluokka 2 ja 3) voivat toteutua keräystoiminnassa.

6.5 Laitokset ja yritykset, jotka toimivat jätteen välittäjänä

Jätelaissa jätteen välittäjällä tarkoitetaan sitä, joka ammattimaisesti ostaa tai myy jätettä taikka välittää jätettä tai jätehuollon palveluita muiden lukuun, mukaan lukien välittäjää, joka ei ota jätettä fyysisesti haltuunsa. **Jätteen välittäjän on tehtävä hakemus toiminnan hyväksymiseksi jätehuoltorekisteriin.** Hakemus tehdään sille ELY-keskukselle, jonka toimialueella suurinta osaa toiminnasta harjoitetaan. Ilmoitus tehdään yrityssuomi.fi lomakepalvelussa olevilla määrämuotoisilla lomakkeilla. Ainoastaan suomalaiset henkilöt ja Suomen yritysrekisterissä olevat yritykset voivat rekisteröityä jätehuoltorekisteriin, joten näin ollen ulkomaalaiset eivät voi toimia Suomessa jätteen välittäjänä.

Kansainvälisissä jätesiirroissa jätteen välittäjät voivat toimia:

- 1) jätesiirtoilmoituksessa ilmoittajana jätteen tuottajan antamalla valtakirjalla
- 2) vihreiden siirtojen järjestäjänä

Tällä hetkellä Suomessa toimii muutama jätehuoltorekisteriin rekisteröitynyt jätteenvälittäjäyritys, jotka välittävät jätettä jätesiirotviranomaisten myöntämällä jätesiirotluvulla Suomesta ulkomaille hyödynnettäväksi. SYKEN sivuilla olevasta voimassa olevien jätesiirotilmoitusten luettelosta (ks. voimassa olevat ilmoitukset <http://www.ymparisto.fi/kvjatesiirot>) voi katsoa toimiiko välittäjä ilmoittajana kansainvälisissä jätesiiroissa. Jos näin on, luvan seurantatiedot voi pyytää tiedoksi SYKeltä. Jätesiirotlupaa myönnettäessä SYKE tarkastaa, että välittäjä on rekisteröitynyt jätehuoltorekisteriin.

Vihreiden siirtojen järjestäjänä toimivien välittäjien lukumäärä ei ole tiedossa. Jos yritys jätehuoltorekisteriin rekisteröityessään ilmoittaa välittävänsä vihreitä jätteitä, on hyvä selvittää, viekö se niitä ulkomaille. Jos vie niin silloin tulee tarkastaa, että yritys osaa vihreiden siirtojen menettelyn. **Suomessa vihreiden siirtojen välittäjänä saa toimia ainoastaan Suomen lainkäyttövallan alainen luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, eli ulkomaalaiset eivät saa toimia Suomessa jätteen välittäjänä.** Suomessa paljastuu aika-ajoin kuitenkin ulkomaalaisia vihreän jätteen välittäjiä. Nämä tapaukset johtuvat usein puutteellisesta tiedosta siitä, kenellä on oikeus toimia siirron järjestäjänä.

Jätettä välittävät yritykset eivät fyysisesti ota jätettä haltuunsa eli tarkastuksissa huomio kansainvälisten jätesiirotojen osalta tulee kiinnittää dokumenttien asianmukaiseen arkistointiin sekä kirjanpitoon. Kansainvälisten luvanvaraisten jätesiirotojen asiakirjojen arkistointivelvollisuus on kolme vuotta. Vihreiden siirtojen osalta on lisäksi tärkeää tarkastaa, että välittäjä ja jätteen vastaanottaja ovat laatineet jätteesiirtoasetuksen mukaisen sopimuksen.

6.6 Laitokset ja yritykset, jotka toteuttavat jätteen kansainvälisiä siirtoja

SYKEN vastuulla oleva osa kansainvälisten jätesiirotojen tarkastusten toteuttamisesta.

SYKE tarkastaa kaksi luvan saanutta jätesiirottoa vuodessa joko kuljetuksen aikana yhdessä tullin tai poliisin kanssa tai laitoksessa yhdessä laitosalvojan kanssa. Tarkastetaan menettelyt ja asiakirjojen ja käytännön vastaavuus. Tarvittaessa (esim. epäily laittomasta jätesiirotoasta) muut tarkastuksia tekevät viranomaiset voivat konsultoida SYKEN ylitarkastajia.

SYKE tarkastaa yhteistyössä tullin kanssa vientimenettelyyn ilmoitettuja kontteja, joiden on ilmoitettu sisältävän käytettyjä sähkö- ja elektroniikkalaitteita tai käytettyjä autoja ja niiden varaosia. SYKE voi myös tarkastaa käytettyjen sähkö- ja elektroniikkalaitteiden vientiin liittyviä muita toimijoita esim. laitteiden myynti- ja testausyrityksiä. Näitä tarkastuksia tehdään riskiperusteisesti tarpeen mukaan. (Arvio 4 tarkastusta / v)

Tulli toteuttaa yhteistyössä SYKEN kanssa kaksi sähköiseen tullaukseen perustuvaa viikonmittaista valvontajaksoa vuodessa (ei lukumääräarviota). Tarkastusjaksojen jätelajit ja kohdemaat valitaan riskinarvioinnin (luku 3) perusteella. Tarkastetaan asiakirjat ja tarvittaessa itse kuljetus.

Tulli tekee kansainvälisiin jätesiirottoihin keskittyvät kuljetustarkastukset 1-2 kertaa vuodessa mm. alla mainituilla tullitoimipaikoilla. SYKE, poliisi ja Rajavartiolaitos osallistuvat näihin työtilanteiden salliessa. Osa tarkastuksista voidaan yhdistää raskaan liikenteen tarkastuksiin. Tarkastetaan menettelyt ja asiakirjojen ja käytännön vastaavuus.

- Helsingin tulli
- Turun tulli
- Vaalimaan tulli
- Tornion tulli

Tullin velvollisuus on pysäyttää ja ilmoittaa jatkotoimista päättämistä varten kaikki tietoonsa saamat laittomat jätesiirot SYKELLE.

Mahdollisesti järjestetään kaksipäiväinen kokonaisuus poliisin valtakunnallisen verkoston kanssa, jossa ensimmäisenä päivänä käytäisiin läpi jätesiirtomenettelyjä sekä suunniteltaisiin tarkastusta, toisena päivänä toteutettaisiin tarkastus.

SYKE järjestää koulutustapahtuman vihreistä jätesiiroista Pohjoismaiden vihreässä jätesiirtoprojektissa suunnitellun mukaan vuonna 2017. Ruotsi, Norja ja Tanska järjestävät vastaavan tapahtuman omassa maassaan.

SYKE raportoi tarkastussuunnitelmista komissiolle luvun 10 mukaisesti.

7 Tarkastusten maksullisuus

SYKEN tekemät kansainvälisiin jätesiiroiin liittyvät tarkastukset ovat tämän tarkastussuunnitelman laatimishetkellä (12/2016) maksuttomia. Vuodesta 2015 lähtien valtion valvontaviranomainen on voinut periä maksun laatimaansa YSL:n mukaiseen valvontaohjelmaan perustuvista luvanvaraisen ja rekisteröitävän toiminnan määräaikaistarkistuksista ja niiden muusta ohjelmaan perustuvasta säännöllisestä valvonnasta YSL 205§(1) mukaisesti. **On oletettavissa, että lähitulevaisuudessa myös kansainvälisiin jätesiiroiin liittyvistä tämän tarkastussuunnitelman mukaisista tarkastuksista tullaan perimään maksu.** Maksun periminen vaatii muutoksen jätelakiin. Mahdollisen maksun toteutumisesta SYKE tiedottaa kansainvälisten jätesiirojen verkkosivuilla.

8 Käytössä olevat tarkastusten voimavarat ja keinot

8.1 Henkilöstöresurssit

SYKEN jäteasiainyksikössä kansainvälisten jätesiirtotehtävien hoitamiseen on käytettävissä yhteensä 4,5 henkilötyövuotta (htv). Tämä jakautuu seuraavasti:

- 3,5 htv ylitarkastajat
- 1 htv assistentti

Tarkastuksia suorittavat ylitarkastajat. Tarkastukset muodostavat vain pienen osan ylitarkastajien tehtäväkuvaa, jossa pääpaino on jätesiiroilmoitusten käsittelyssä. On arvioitu, että tämän suunnitelman mukaiset tarkastukset veisivät 2-4 työpäivää kuukaudessa, eli yhteensä noin 2 htkk / vuosi. SYKE on tähänkin saakka tehnyt kansainvälisiin jätesiiroiin liittyviä tarkastuksia tarpeen mukaan, joten työmäärä tulee pysymään kutakuinkin ennallaan.

SYKEN ylitarkastajien lisäksi ELY-keskusten sekä kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten tulee tarkastaa omissa valvontakohteissaan kansainvälisiin jätesiiroiin liittyvät asiat YSL mukaisten määräaikaistarkastusten yhteydessä. Tämä tulee alkuvaiheessa hieman lisäämään tarkastuksiin käytettyä aikaa. Kokemuksen karttuessa lisääjän tarve tulee vähenemään.

8.2 Koulutus ja ohjeet yhteistyöviranomaisille

Tämän tarkastussuunnitelman lukuun 6 on listattu seikat, jotka on otettava huomioon ELYjen ja kuntien tarkastusvastuulle kuuluvassa toiminnassa (jätteen laitos- tai ammattimainen käsittely, vaarallisen jätteen syntypaikka, jätteen ammattimainen kuljettaminen tai keräys ja jätteen välitys), jos toimintaan sisältyy kansainvälisiä jätesiiroja.

SYKE järjestää vuosittain koulutusta toimijoille kansainvälisistä jätesiiroista. Päivässä saa kattavan perustiedon kansainvälisistä jätesiiroista. ELY-keskusten ja kuntien valvojat voivat osallistua koulutukseen ja poimia siitä omassa valvonnassa huomioon otettavia asioita.

Pohjoismaiden vihreiden siirtojen projektin puitteissa SYKE tulee vuonna 2017 järjestämään koulutustapahtuman vihreiden siirtojen järjestäjille. Järjestettävän koulutustapahtuman kohderyhmään voivat kuulua myös sidosryhmät.

SYKE kouluttaa tarpeen mukaan myös muissa tilaisuuksissa mm. Tullin rajoituspäivät, jätealan neuvottelupäivät, valvojen koulutus- ja neuvottelupäivät ja poliisin VAK-kuljetuskoulutus. SYKE voi myös järjestää valvoille erillisen koulutuksen, jos tähän katsotaan olevan tarvetta.

9 Tarkastussuunnitelman julkisuus

Jätteensiirtoasetuksen mukaan tarkastussuunnitelmat kuuluvat ympäristötiedon julkista saatavuutta koskevan direktiivin 2003/4/EY soveltamisalaan. Suomessa julkisuus on pääperiaate kaikissa hallintoasioissa. Suunnitelma julkaistaan Suomen ympäristökeskuksen verkkosivulla soveltaen ympäristöministeriön ohjeistusta ympäristötiedon saatavuudesta sekä aktiivisesta ja järjestelmällisestä levittämisestä erityisesti sähköisten välineiden avulla.

Myös vuosittaisten tarkastusten tulokset julkaistaan SYKEN ja komission verkkosivuilla raportointikohdassa (luku 10) kerrotun mukaisesti.

10 Raportointi Euroopan komissiolle

Jätteensiirtoasetuksen artiklan 51(2) mukaisesti SYKE raportoi komissiolle kunkin kalenterivuoden lopussa jätteensiirtoasetuksen

1) artiklassa 50 säädettyjä tarkastuksia ja tarkastussuunnitelmia koskevat tiedot jätteensiirtoasetuksen liitteen IX mukaisella lomakkeella.

50 artiklan 2 kohdan mukaisesti toteutettujen tarkastusten tulokset, mihin sisältyy:

- jätteiden siirtoihin liittyviä laitoksia, yrityksiä, välittäjiä ja kauppiaita koskevien tarkastusten lukumäärä, fyysiset tarkastukset mukaan lukien:
- jätteiden siirtojen tarkastusten lukumäärä, fyysiset tarkastukset mukaan lukien:
- jätteiden siirtoon liittyviä laitoksia, yrityksiä, välittäjiä ja kauppiaita koskevien epäiltyjen laittomuuksien lukumäärä:
- tarkastuksissa laittomiksi siirroiksi varmistuneiden laittomiksi epäiltyjen siirtojen lukumäärä:

50 artiklan 2 a kohta tiedot tarkastussuunnitelmasta tai -suunnitelmista:

- tarkastussuunnitelmien lukumäärä koko maantieteelliseltä alueelta:
- tarkastussuunnitelmien hyväksymispäivämäärät ja niiden kattama ajanjakso:
- tarkastussuunnitelmien viimeisin arviointipäivämäärä:
- tarkastuksiin osallistuvat viranomaiset ja niiden välinen yhteistyö.

Ilmoittakaa ne elimet tai henkilöt, joille epäilyistä tapauksista tai sääntöjenvastaisuudet voidaan ilmoittaa.

2) artiklan 24 mukaisten laittomien jätesiirojen tapahtumisen (kyllä/ei). Jos laittomia jätesiiroja on ollut, täytetään niitä koskevat liitteen IX taulukon 5 tiedot.

SYKE kokoaa tiedot tarkastussuunnitelmista sekä ELY-keskusten ja kuntien edellisenä vuonna tekemien tarkastusten määrät yhteistyöverkostojen avulla kunkin vuoden joulukuun 15 päivään mennessä kokonaisraportointia varten.

Sekä SYKE että komissio julkaisevat raportit myös internetissä.